

Zasavski TEDNIK

«Zasavski tednik», glasilo SZDL Litija, Zagorje, Hrastnik in Trbovlje - Urejuje uredniški odbor - Odgovorni urednik: Stane Suštar - Tiska CP «Gorenjski tisk» v Kranju

LETO XIV. ŠT. 11

TRBOVLJE, 9. MARCA 1961

CENA 20 DIN

V. kongres SZDL Slovenije

ČASTEN OBRAČUN

zavidnih uspehov naših ljudi, združenih v SZDL

Ljubljana, 7. marca. — Velika dvorana Gospodarskega razstavišča v Ljubljani je te dni spet v središču pozornosti, kjer se je začel zgodovinski V. kongres Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije.

Točno ob 10. uri je stopil na govorniški oder predsednik Glavnega odbora SZDL Slovenije tov. Miha Marinko in otvoril V. kongres. Takoj za tem je pevski zbor zapel »Internacionalo«. Med 703 delegati in gosti ki prisostvujejo delu V. kongresa SZDL Slovenije, je tov. Miha Marinko še posebej pozdravil tovariša Edvarda Kardelja, prvega ustanovitelja Osvobodilne fronte, predhodnice današnje Socialistične zveze v Sloveniji pred 20 leti. Nadalje je pozdravil tovariša Svetozarja Vukmanoviča-Tempe, ki prisostvuje kongresu kot predstavnik Zveznega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije. Pozdravil je še predstavnike Glavnih odborov SZDL vseh jugoslovanskih republik in predstavnike slovenskih manjšin v Italiji in Avstriji.

Tovariš Miha Marinko je nato predlagal enominutni molk za vse tovariše, člane GO SZDL Slovenije, ki so umrli med obema kongresoma, in pa delegacijo, ki je s kongresom odnesla venec na grobnico narodnih herojev v Ljubljani.

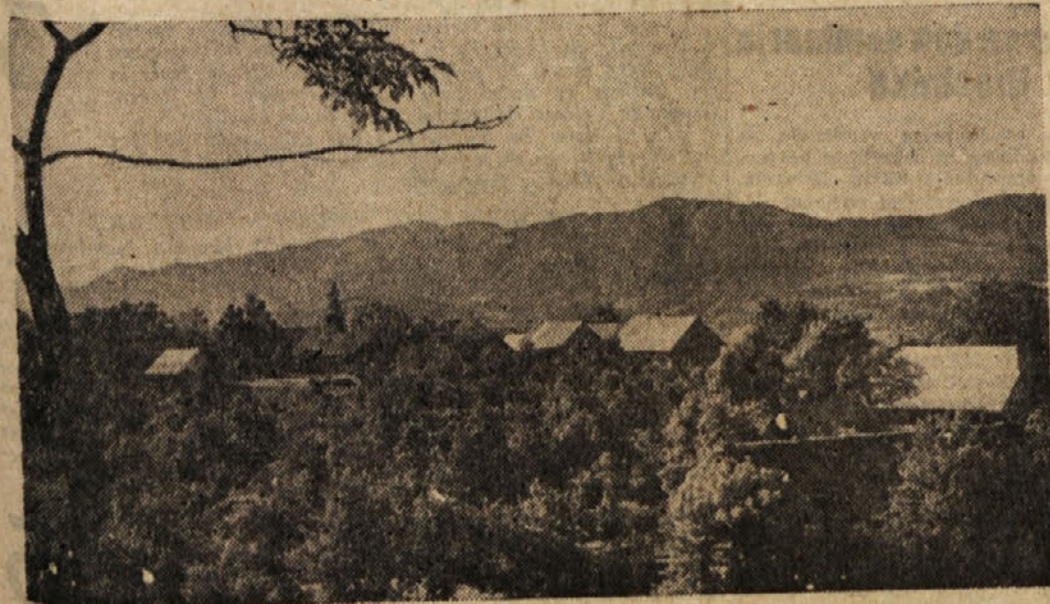
Ko so izvolili delovno predsedstvo, so kongres pozdravili ljubljanski pionirji s šopki cvetja, ki so jih predali članom delovnega predsedstva, nekaj pionirjev pa je steklo po dvorani in obsulo delegate s cvetjem. To je bila zares veličastna slika.

Predsedujoči tovariš Josip Vidmar je nato v imenu delovnega predsedstva predlagal dnevni red kongresa, ki obsega 7 točk, in sicer sprejem poslovnika o delu kongresa, poročilo GO SZDL Slovenije med IV. in V. kongresom, poročilo nadzornega odbora, nekatere aktualne naloge v komunalnem sistemu (referent tovariš Miha Marinko), nadalje razprava na referat in vsa poročila, volitve in kot zadnja točka sklepi V. kongresa Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije.

za čas od 9. do 19. marca 1961
Okrog 11. do 14. marca močne ohladike s padavinami in vetrovno. — V ostalem bo suho in lepo vreme z mrazom ponoči.

Poznaš: Moj kraj včeraj?

Tudi tokrat smo prejeli precej pisem z rešitvijo naše slikovne nagradne uganke. Razen enega so vsi pionirji in pionirke pravilno zapisali, da predstavlja naša nagradna slikovna uganka vas Mlinše, slikano pred leti. Tu je največja zgradba Zadrugi dom. Zreb je doletel, da bo prejel nagrado — lepo mladinsko knjigo — Milan VODLAN, iz Zvarulj 14, nad Mlinšami. Knjižno nagrado bo pa prejel prihodnje dni po pošti.

Danes je spet nova slikovna uganka. Upamo, da ne bo pretežka in da bomo tako do ponedeljka popoldne prejeli spet cel kup pisem s pravilnimi rešitvami. Zaupamo naj vam samo to, da je bila slika posneta pred časom na področju hrastniške občine

Ko so sprejeli poslovnik o delu kongresa in izvolili še vse potrebne komisije, je V. kongres SZDL Slovenije v imenu Zveznega odbora SZDL Jugoslavije in tovariša Tita pozdravil tovariš Svetozar Vukmanovič-Tempo. V svojih pozdravnih

PLENUM Obo SZDL HRASTNIK

V ponedeljek, 13. marca, bo občinski odbor SZDL Hrastnik razpravljal o predlogu družbenega plana in proračuna občine za leto 1961 ter o petletnem perspektivnem planu 1961-65.

Osnutek družbenega plana in proračuna občine za letošnje leto kakor tudi predlog petletnega perspektivnega načrta bodo v času od 19. do 26. marca pretresali tudi zbori volivcev na terenu, dne 30. marca pa bosta o tem gradivo razpravljala obo zbor občinjskega odbora v Hrastniku.

-ak

S seje obeh zborov OLO Ljubljana

Družbeni plan in proračun okraja sprejeta

Na seji obeh zborov OLO Ljubljana, ki je bila 28. p. m., so sprejeli letošnji družbeni plan in proračun ljubljanskega okraja. Novi predsednik OLO Ljubljana je BORIS MIKOŠ, novi podpredsednik STANE FELE, novi tajnik pa MILUTIN MUŽIC.

Okrajni ljudski odbor v Ljubljani je na svojem zasedanju sprejel letošnji družbeni plan, ki predvideva precej večji napredek kot prejšnja leta. Tako se bo proizvodnja v okraju povečala za 13,5%, in sicer v industriji za 16%, v gradbeništvu za 15%, v kmetijstvu za 10,7 odstotkov itd. V planu je upoštevana povečanje storilnosti za 9%. Načrt predvideva pri investicijah predvsem tiste gospodarske veje, kjer bodo vložena sredstva najhitreje pripomogla k dvigu življenjske ravni.

Dobre strani letošnjega plana so bile podčrtane v večurni razpravi, v kateri je sodelovalo okrog 20 govornikov. Plan predvideva več sredstev za gradnjo stanovanj, za šolstvo in promet, za povečano proizvodnjo na družbenih posestvih kakor tudi v industriji, v gradbeništvu in drugod. Poseben poudar

besedah je govoril o nekaterih najvažnejših problemih našega gospodarskega in družbenega življenja. Nadalje je dejal, da bo treba še bolj razviti družbeno kontrolo cen in o pomoči nekaterim nerazvitim komunam. Dejal je, da prav na tem področju Slovenija lahko nudi precej tehnične pomoči nekaterim slabše razvitim predelom Jugoslavije, itd.

Ker so vsi delegati že vnaprej prejeli poročilo o dejavnosti SZDL in so ga vsi že prebrali in preštudirali, so sklenili, da se ta referat na kongresu ne bere. Zato so prešli kar na 4. točko dnevnega reda, kjer je predsednik GO SZDL Slovenije tovariš Miha Marinko govoril o nekaterih aktualnih nalogah v našem komunalnem sistemu. Ob tem je prikazal družbeni in ekonomski razvoj v obdobju med IV. in V. kongresom in velike zavidne uspehe, ki so plod vseh naših delovnih ljudi združenih v SZDL. V tem pogledu nosi celotni kongres pečat častnega obračuna v izgradnji socialističnih od-

nosov in ustvarjanja lepših življenjskih pogojev.

Kongres nadaljuje z delom, po komisijah. Zaključno plenarno zasedanje kongresa bo v četrtek, 9. marca.

Tudi jaz si želim črnega bratca

— Tudi meni določite črnega bratca ali črno sestrico — je napisala na prijavo za sprejem otrok iz Konga mala Breda iz Trbovelj. — Imela ga bom tako rada kakor mamico in očka — pravi.

Dogodki v Kongu so naše ljudi v Zasavju globoko pretresli, saj so tudi sami doživeli mnogo tragičnega in s kongoškim ljudstvom iskreno sočustvujejo.

Ko je pred kratkim izšel v dnevnem časopisu okoli Centralnega odbora našega Rdečega križa, naj se družine, ki so voljne sprejeti

v oskrbo kongoške otroke, priglasi pri občinskih odborih Rdečega križa, je bilo iz Zasavja, iz občine Litije, Zagorja, Hrastnika in Trbovelj odposlano v Beograd preko 100 priglasi.

Res je, da so se nekateri priglasi s pripombo, koliko bodo za otroka dobili v denarju, na splošno je bil pa odziv naših ljudi na omenjen okolič naravnost ganljiv. Tako je v Hrastniku neki rudar, ki ima tri otroke izjavil: — Dajte mi črnega bratca, pri meni mu ne bo nobene sile. Vzljubil ga bom, kot da je moj.

Prav radi verjamemo možu, saj je bil sam bорец v NOB in dobro ve, kaj pomeni, boriti se za svobodo.

V Trbovljah se je priglasi s svojo prošnjo neki upokojeni rudar in dejal: — Dajte mi ga, sama živiva z ženo, imam lepo penzijo in ni hudega ne bo otroku pri meni. Že sedaj se veselim, da mu bom lahko pomagal.

Iskrena in topla ljubezen se čuti v prošnjah, ki jih pišejo ljudje v posameznih zasavskih občinah. — Tako že pripravljajo oblike, darila in drugo, ko bodo prišli k nam kongoški otroci, katere bodo v revirjih sprejeli s toplo ljubeznijo, ki je znana pri naših rudarjih in sploh med našimi ljudmi. V Trbovljah so se na prigrasnice, ki so jo odposlali v Beograd, podpisali vsi člani, torej družina. Deklica

Stanka je napisala: — Prosim, pošljite mi črno deklico, ki mi bo sestra. Imela jo bom zelo rada.

Doslej so v Trbovljah našli 30 priglasi, v Zagorju 15, v Litiji 19 in v Hrastniku 21. Priglasi pa še vedno prihajajo. In kar je še posebno razveseljuje: priglasi se večinoma delavci in tisti, ki so sami pretrpeli mnogo gorja, zlasti v borbi za svobodo in za današnjo socialistično ureditev pri nas.

Ta akcija za sprejem kongoških otrok dokazuje visoko humano zavest in politično zrelost naših ljudi, ki so se vzgajili v lastnem trpljenju, v borbi za lepši jutrišnji dan, zato znajo ceniti tudi borbo drugih narodov za svobodo in neodvisnost, zlasti pa kongoškega ljudstva, ki hoče le to, da bi postalo na svoji zemlji sam gospodar, da mu ne bodo rezali kos kruha drugi.

Pomembno posvetovanje v Trbovljah

V ponedeljek dopoldne je bilo v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah posvetovanje družbenih delavcev in gospodarstvenikov o spremembah v gospodarskem sistemu in smernicah družbenega plana okraja Ljubljana. Posvetovanje je sklical okrajni odbor SZDL in OLO Ljubljana.

Tovariš Marolt, tajnik OSS Ljubljana, je obrazložil družbenopolitični plan sprejetih gospodarskih predpisov, tovariš Fele, podpredsednik OLO Ljubljana, je pa pojasnil značilne smernice družbenega plana okraja.

Namen sestanka je bil, da predstavniki gospodarskih organizacij in drugi udeleženci posvetovanja poročajo o odzivu in delovanju družbeno ekonomskih instrumentov v gospodarskih organizacijah ter o ukrepih, ki so bil že storjeni na tem področju.

DELEGATI SO SE ZERALI PRED KONGRESOM

Delegati hrastniške občine, ki zastopajo te dni 10.000 članov Socialistične zveze na V. kongresu SZDL Slovenije, so se sešli in se pogovorili o sodelovanju na kongresu.

O zaključkih V. kongresa bo treba seznaniti člane Socialistične zveze, zato bodo delegati takoj po kongresu obiskali vse krajevne organizacije SZDL, kjer bodo govorili o najvažnejših sklepih kongresa.

-ak

tudi nekatere personalne spremembe. Namesto dosedanjega tajnika dr. Matjanka Dolence, ki je prošil za razrešitev, je bil na njegovo mesto imenovan MILUTIN MUŽIC. Za razrešitev sta nadalje zaprosila tudi predsednik Franc Popit in podpredsednik inž. Ivo Klemenc. Na predlog podpredsednika OLO Ljubljana, Jožeta Jagra v imenu desetih odbornikov je bil za novega predsednika OLO Ljubljana imenovan BORIS MIKOŠ, za podpredsednika pa STANE FELE.

-ar-

Proslavili smo 8. marec

Mednarodni dan žena — 8. marec — so tudi letos lepo proslavili po vsem Zasavju. Občinski odbori in krajevne organizacije SZDL. Svobode, prosvetna društva, delovni kolektivi, šole in drugi so pripravili vrsto prireditev. Tako lahko povsem upravičeno zapišemo, da skoro ni večje vasi v Zasavju, v kateri ne bi imeli letos prireditve ob 8. marec.

V TRBOVLJAH je bila osrednja slovesnost na večer pred praznikom v gledališki dvorani Delavskega doma. Po slavnostnem delu so prisotnim predvajali celovečerni film.

V ZAGORJU OB SAVI je pripravila slavnostno prireditev Komisija za družbeno aktivnost žena pri občinskem odboru SZDL v glavni dvorani Delavskega doma. Po slavnostnem govoru sta nastopila harmonikarski zbor in baletna skupina delavske prosvetne društva Svoboda Ljubljana — Sentvid.

Tudi v LITIJU so lepo proslavili Mednarodni Dan žena. Predstavnica Litije je pa pripravila za nedeljo posebno gledališko predstavo.

O uspelem praznovanju 8. marca nam poročajo tudi iz HRASTNIKA in RADEČ. Prejeli smo pa

tudi precej poročil naših dopisnikov drugih krajev. Naš dopisnik iz Mlinš nam je pisal, da so se v tem kraju pripravljali kar cel mesec dni na praznovanje, najbolj prični pa so bil člani dramskega krožka pionirskega odreda.

V tem tednu so bila nadalje v vseh večjih gospodarskih organizacijah v Zasavju, ki zapostjuje več ženske delovne sile, zasedanja delavskih svetov, na katerih so govorili o uveljavljanju žena, o problemih in o pomoči zaposlenim ženam.

(ma)

PREDAVANJE V ZAGORJU

Delavska univerza iz Zagorja ob Savi je pripravila v torek, 7. marca, v Delavskem domu v Zagorju, predavanje o devizni reformi. Predaval je devizni inšpektor Ivan Stigar.

(ma)

OBRAZI IN POJAVI

on, zbor proizvajalcev pa ne. Pričel je, da sta dva odbornika zbor proizvajalcev na poti in se in da bi zato lahko začeli s sejo.

Ob 9.25: naposled je tudi zbor proizvajalcev sklepčen (85 minut po napovedanem začetku seje).

Sklepčni in nesklepčni

24. seja občinskega zbora in zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora Litije, sklicana za petek, dne 3. marca 1961, ob 8. uri.

Predlog dnevnega reda je obsegal 24 točk. Obetala se je živahna razprava, saj je bilo na dnevnem redu več važnih vprašanj.

Ob 8.00: odborniki se zbirajo.

Ob 8.30: odborniki se še vedno zbirajo.

Ob 8.40: predsednik občinskega ljudskega odbora odpre sejo in ugotovi, da je občinski zbor sklep-

Pobrskali smo po statističnih podatkih.

Ugotovitev: skupnih sej litijskega občinskega ljudskega odbora je bilo deset. Vseh sej se ni udeležil nihče od odbornikov. Od skupno 52 odbornikov se jih je samo 12 udeležilo 9 sej; 15 odbornikov 8 sej, 7 odbornikov 7 sej itd.

In vzrok za to: upravičena (včasih tudi neupravičena) in neupravičena odsotnost.

Sicer sem o tem že pisal pred meseci. Ko sem se pa v petek vrnil iz Litije, sem mislil, da je treba spet vzeti v roke pero.

Zakej, boste uprli? Seveda zato, da bi odborniki le prihajali na seje in ob napovedanem času.

Sicer se utegne nekega dne zgoditi, da bodo prišli na sejo le še predsednik občinskega ljudskega odbora in predsednika zborov! Tako je tudi hudomušno pripomnil že predsednik litijskega občinskega ljudskega odbora v petek, na začetku seje.

Dobro bi bilo tudi tole: ob prvi priložnosti, najkasneje 10 minut po času, določenem za začetek seje, v primeru, da ni prisotnih zadostno število odbornikov, sejo odpovedati. In potem sporočiti volivcem, da odborniki ne prihajajo na sejo.

Verjetno bi s tem dosegli želeno!

(ma)

PREDSEDNIK TITO V TOGU

Na slavnostni večerji, ki jo je priredil premier Olympio in soproga v čast predsedniku Titu in njegovi soprogi, sta si premier Olympio in predsednik Tito izmenjala zdravici. V obeh zdravicah je bila poudarjena želja po še nadaljnjem sodelovanju med republiko Togo in Jugoslavijo. — V ponedeljek sta predsednik Tito in predsednik republike Toga prispele v Pakeime, kjer je predsednik Tito položil temeljni kamen prve togoške hidrocentrale, ki jo bodo zgradili v bližini tega mesta.

USODEN TEDEN ZA ALŽIRIJO

Zunanji minister začasne alžirske vlade Krim Belkasem je izjavil v Kairu, da se bo v prihodnjem tednu pokazalo, ali se je moč pogajati s Francijo o prenehanju vojne v Alžiriji.

GIZENGA POJDE NA MADAGASKAR

Predstavniki konference v Tananarivi je povedal, da je posebni Hamarskjöldov odposlanec v Kongu Dajal obvestil udeležence konference, da namerava predsednik kongoške vlade Antoin Gizenge priti na konferenco. Dajal v svoji brzojavki ni povedal, kdaj bo Gizenge prišel, sporočal pa je, da v kratkem.

NKRUMAH PRISPEL V NEW YORK

Predsednik Gane Nkrumah je v ponedeljek zvečer prispele v New York, kjer je večer govornik na otvoritvi drugega dela zasedanja Generalne skupščine OZN. Po prihodu je izjavil, da sedanji položaj v Kongu resno ogroža mir na svetu.

OSNUTEK PRVE USTAVE

Komisija, v kateri so predstavniki parlamenta, političnih organizacij in ženskih društev Toga, je sprejela osnutek prve ustave Toga. Sestavila ga je vlada. O njem se bo v kratkem začela tudi javna razprava.

„Slavček“ gostuje jutri v Zagorju

V petek, 10. t. m., bo gostoval v Zagorju mešani pevski zbor „Slavček“ Svoboda-Center iz Trbovelj. Zbor je pred kratkim praznoval 10. obletnico svojega obstoja in je z jubilejnim koncertom dosegel veliko priznanje pri trboveljskih poslušalcih. Spored koncerta, s katerim namerava zbor gostovati tudi v Zagorju, obsega v prvem delu pesmi, s katerimi je zbor nastopil na prvem koncertu pred desetimi leti, v drugem delu pa pesmi raznih narodov sveta, med njimi črnske duhovne pesmi, portugalske in španske napeve. Pripravljeni smo, da bo izvajanje trboveljskih pevcev ugajalo tudi zagorskim ljubiteljem petja, katere vabimo, da se koncerta udeležijo. Koncerti bo v dvorani Delavskega doma v Zagorju v petek, dne 10. marca ob pol 8. uri zvečer.

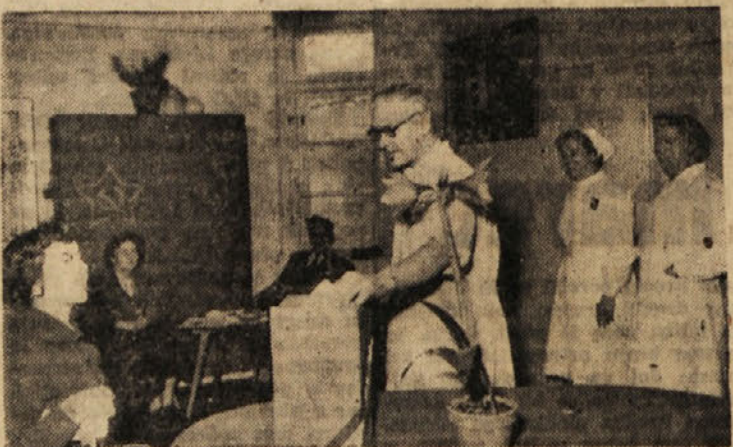
Spet bo zadonela pesem mladinskih delovnih brigad

Letošnje leto - 1. aprila

Mladina Jugoslavije bo letos gradila 138 kilometrov dolg odsek avtomobilske ceste Bratstva in enotnosti od Grdeličke klisure do Skoplja. — Na tem odseku bo 27 mladinskih naselij; od tega 18 v Srbiji in 9 v Makedoniji.

Na letošnji zvezni mladinski delovni akciji bo sodelovalo v 420 brigadah blizu 50.000 mladincev in mladink. Z deli bodo začeli letos šele 1. aprila (vsa zadnja leta že 1. marca).

Prvi samoupravni organi Splošne bolnice v Trbovljah

V četrtek 2. marca t. l. so člani kolektiva trboveljske bolnišnice izvolili svoj prvi samostojni organ samoupravljanja, in sicer upravni odbor, ki šteje 10 članov kolektiva in upravnika — primarija bolnišnice, ki je po svojem položaju član tega odbora. Razen tega je kolektiv v tajnem glasovanju izvolil svoje zastopnike v svet bolnišnice, in to dva člana. Svet je nova oblika družbene samouprave v zdravstvenih ustanovah in nadomestuje dosedanjí upravni odbor. Ostale članke v svet bo imenoval občinski ljudski odbor.

Gostje z Jesenic v Trbovljah

Jeseničani in Trboveljčani se na vseh področjih dejavnosti vedno bolj povezujejo in izmenjujejo izkušnje drug drugega. Prejšnji teden, v soboto in nedeljo, je prispele v Jesenice v Trbovlje 56-članska delegacija DIT, na čelu s predsednikom jeseniške občine — Viljemom Trevnom in glavnim direktorjem jeseniške Železarnice — Vinkom Hafnerjem.

Gostje so si v soboto ogledali Strojno tovarno v Trbovljah in njen proizvodni proces. V nedeljo so pa gostje odšli še v jarno trboveljskega Rudnika, kasneje so si ogledali še Delavski dom in druge zanimive objekte revirske doline. Jeseničani so se v medsebojnih razgovorih pohvalno izrazili o ureditvi Trbovelj. Vodstvo Strojne tovarne v Trbovljah so gostje zaprosili, da bi le-ta sodelovala pri rekonstrukciji Železarnice Jesenice s transportnimi napravami. Strojna tovarna Trbovlje je že doslej najtesneje sodelovala z jeseniško Železarno, saj ji je napravila že vrsto raznih strojev v vrednosti več sto milijonov dinarjev. Jeseničani so povabili člane kolektiva STT, da jim meseca maja vrnejo obisk na Gorenjskem. Rokopisov ne vračamo.

Koliko je še danes Čangajškovi vojakov, ki so bili po begu in porazu kuomintanske vlade 1948. leta zadržani v džunglah in pragozdovih na burmanskem ozemlju ob kitajski meji, ni poznano. Po netočnih podatkih jih je bilo tedaj 10.000, danes pa jih je ostalo še okoli 4000.

Same številke ne pomenijo toliko, kot sama prisotnost teh obupancev na tujem ozemlju. Njihove akcije in njihova oskrba s hrano, pa predstavljajo grobo in nedostojno napadanje na suverenost pravic in interesov Burme. In končno so zelo nevarni tudi za dokaj nestabilno mednarodno situacijo v tem delu sveta.

Na vse prošnje in zahteve burmanske vlade, da se ostanki podivjanih čet odstranijo iz Burme, so v zadnjih letih prihajala kot odgovor nova in nova letala, ki so metala v džunglo orožje, streliške in hrano.

Tudi ostale, lahko zapišemo nore akcije, so bile naperjene proti ljudski republiki Kitajski in proti njenim izvenblokovskim sosedom. Razumljivo je bilo, da pri tem niti eden obupanec ni mogel pričakovati od teh akcij kakršnihkoli bistvenih sprememb.

Pred dnevi je Pionirski starišinski svet na osemletki »Ivana Cankarja« sprejel program, s katerim se pionirji te šole vključujejo v jugoslovanske pionirske igre. V tekmovanju sodelujejo skorajda vsi pionirji po kroških ali posameznih razredih. Interesne skupine otrok bodo svojo de-

javnost obogatile z novimi oblikami dela, kot to zahteva geslo tekmovanja »Moj kraj večeraj, danes in jutri.« Novost so zgodovinski krožki. Ti bodo ustanovljeni v vseh razredih od tretjega dalje. Njihovo delo: obiskovanje krajev, znanih iz NOV, zbiranje zgodovinskega materiala iz NOV, urejanje albumov domačega kraja. Pionirji se bodo nadalje seznanili z zgodovino in delom Prve revirske čete, govorili z borci in uredili »Partizansko kroniko« z najboljšimi prispevki iz partizanskih dni. Razen tega bodo najboljše sestavke vsega zgodovinskega gradiva zbrali v posebni spominski številki odrednega glasila.

Zgodovinski krožki višjih razredov pa bodo opravljali že sk-

glavja idejno-vzgojnega dela pa sodojo predavanja in razprave o perspektivnem družbenem načrtu, o splošnem razvoju naše domovine ter o razvoju okrajev in občin, iz katerih izvirajo brigade. V letošnji odsek avtomobilske ceste bodo vgradili 2 milijona 531 tisoč 300 kubičnih metrov zemlje. Zbetonirani bodo morali 326 propustov ter zgraditi 422 metrov mostov. Mladinske delovne brigade bodo zgradile tudi 63.270 kubičnih metrov podpornih in obloženih zidov, 7 prometnih vozlišč, kjer se bodo križale ceste II. in III. reda z avtomobilsko cesto, in 6 križišč z železniško progo. Mladinske delovne brigade bodo začele z deli 1. aprila, to pa spričo dejstva, da bodo letos uporabili pri delih mnogo več strojev, kakor zadnja leta.

NOVI PROSTORI DRUŽBENIH ORGANIZACIJ V HRASTNIKU Sporočamo vsem, da so se občinski komite ZKS Hrastnik, občinski komite LMS Hrastnik in občinski Svet Svobode in prosvetnih društev v Hrastniku preselili v adaptirane prostore v Dolančevi hiši (zraven Puharjevega doma). Občinski sindikalni svet, občinski odbor ZB NOV, Delavska univerza in Društvo upokoencev v Hrastniku so ostali še v starih prostorih. —ak

02 SPOROČA : 2

HRASTNIK V nedeljo, 26. februarja 1961, se je okrog 24. ure hudo telesno poškodoval Friderik ZIBRET, iz Hrastnika 6. Sel je domov po cesti tik nad strugo Save v smeri proti Zidanemu mostu. Ko je prišel iz podvoza pri železniški postaji pri Hrastniku in šel ob robu ceste, je omahnil čez ograjo in padel 12 metrov globoko v strugo reke Save. Prepeljan je bil v trboveljsko bolnišnico.

V petek, 3. marca, se je ob 12.45 v Steklarni Hrastnik telesno poškodoval Martin SALOBIR, stanujoč v Podkrajju 70. Po delu je šel iz gornjega obrata po stopnicah v spodnji obrat. Usedel se je na varnostno ograjo, ki je ob stopnicah, in drsel navzdol. Omahnil je čez ograjo in padel 4,5 metra globoko na betonska tla. Prepeljali so ga v bolnišnico v Trbovlje, kjer je pa še istega dne za poškodbami umrl.

Se en dan seminarja v Hrastniku Na enodnevnem seminarju za predstavnike in sekretarje krajevnih organizacij SZDL Hrastnik, ki ga je organiziral občinski odbor Socialistične zveze, so se udeleženci seznanili z družbeno-političnimi in gospodarskimi nalogami v občini ter z nalogami krajevnih organizacij SZDL. Največ časa so posvetili razpravi o delu sekcij, o idejno-političnem delu in delu Socialistične zveze z ostalimi organizacijami in društvi.

Partizanske mamice NI VEČ V terek popoldne so na pokopališču v Trbovljah pokopali Ivano VRTOVŠEK, zaslužno partizansko mamico, ki se je že danes spominajo borci in aktivisti, ki so med narodnoosvobodilno vojno našli pri njej varno zavetje in pomoč.

Partizanska mamica Ivana Vrtovšek je umrla v 74. letu starosti. Kljub temu, da je ni več, jo bodo obranili v nepozabnem spominu prav vsi, ki so jo poznali, zlasti še borci — partizani.

Toda kljub vsem protestom iz Burme in drugim obsodbami po svetu, so ti obupanci ostali na tujem ozemlju, še naprej oboroženi in oskrbljeni z vsem potrebnim. Te pozicije su burmanski meji so jim namreč služile tudi kot instrument hladne vojne.

Čangajškovi niso prenehali ogrožati miru v jugovzhodni Aziji niti tedaj, ko so pretrpeli hud poraz pod ofenzivnim udarom burmanskih oboroženih sil. Zato so prešli v Laos, da bi na sodo-ben način angažirali plačance na področju vseh mednarodnih kriz na svetu.

Šele tedaj je ameriška vlada, ko so bili pred njo postavljeni očitni dokazi burmanske vlade, da Čangajšek oskrbuje svoje vojake z ameriški letali in ostalo opremo, zahtevala od njega, da jih dokončno evakuira v Tajvan. Pri teh odločitvah bi morali biti le nekoliko bolj odločni in energični. To še toliko prej, saj ni bilo pri tem nobenih diplomatskih naporov, posebno še pri takih fenomenih, kot je vlada na Tajvanu. Brez dvoma bi morali ta ukrep izvesti že prej, saj je laoska kriza dovolj velik problem, brez vmešavanja Čangajškove drhali, da se spremeni v še večji spor, kot je sedaj.

predstav in mladi literati ter pisci že zdaj ne skopirajo s svojimi prispevki za šolsko glasilo. Sportniki bodo napovedali mnoga tekmovanja in dvoboje tudi šolam izven Trbovelj. Ne smemo mimo pionirjev — združnikov. Lani so se krepko postavili na lastne noge, letos pa bodo svoje delo nadaljevali. Vsi pionirji bodo pripravljali skozi vse leto tudi kulturne prireditve.

Toliko in še precej več so nam povedali na osemletki »Ivana Cankarja«, ko smo jih pred dnevi obiskali. — Pionirske igre zahtevajo precej priprav, so še dodali, in upamo, da uspeh ne bo izostal.

Občni zbor sindikalne podružnice Cementarne v Trbovljah

Na nedavnem občnem zboru sindikalne podružnice v Cementarni Trbovlje sta bila sprejeta dva pomembna predloga.

Prvi predlog se nanaša na nujnost ureditve zdravstvene službe v občini. Ta predlog utemeljuje veliko izgubo časa bolnikov ter zdravstvene oskrbe potrebnih delavcev in državljanov tako v splošnih ambulantah kot v zobozdravstveni službi. Opominja namreč na predlogo čakanje državljanov v ambulantah, tako splošnih kot specialističnih, predvsem pa v zobozdravstvu. — O

tem vprašanju je spregovoril tudi zbor volivcev — proizvajalcev v tovarni.

Drugi predlog se pa nanaša na potrebo vsakljudne plačevanja sindikalne članarine. Predvsem je nujna ureditev plačevanja članarine za višje plačne razrede, ker je v zaključku predvidena le enotna tarifa, ne glede na višino zaslužka. Ta sprememba bi ugodno vplivala na nižje plačne razrede in omogočala, da bi v višjih razredih imeli več razponov oziroma več razredov za večje službene prejemke.

Na kratko po domovini

KAZNI ZA PODJETJA, KI SO NAVIJALA CENE Zadnje dni so v Jugoslaviji tržni inšpektorji naznanili javnim tožilecem več gospodarskih organizacij zaradi prekrškov. Tako so z intervencijo organov tržne inšpekcije odvzeli Rafineriji nafte na Reki kakih 12 milijonov dinarjev neupravičenega dobička, Tobakni tovarni v Nišu 6 milijonov, Trgovskemu podjetju »Ozrenka« v Gračeniču 2 in pol milijona, »Zitopromet« v Negotinu 1 milijon dinarjev in še drugim. Vrsta raznih podjetij je bila prijavljena javnim tožilecem.

Široko postavljen kontrola in nagla uporaba kazenskih določil sta vplivala, da so številne gospodarske organizacije znižale svoje cene na prejšnjo stopnjo.

NAD 30.000 TV SPREJEMNIKOV V JUGOSLAVIJI

Po podatkih so doslej državljani Jugoslavije priglasiili v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu več kot 24.000 TV sprejemnikov. Ker pa še niso prijavljeni vsi televizijski sprejemniki, računajo, da je teh aparatov v uporabi okrog 30.000. Največ televizorjev so ljudje prigsasili v RTV Zagreb, in sicer 10.633, RTV Beograd 8.500, RTV Ljubljana pa 4.970 aparatov. — V Trbovljah je prijavljeno okrog 60 televizorjev, v Zasavju pa okrog 150.

POT ŠTAFETE MLADOSTI

Letos bo prispela Štafeta mladosti v Slovenijo najprej v Črnomelj, od koder bo nadaljevala pot preko Gorjancev do Novega mesta, po dolini Krke, nato dalje do Puja in čez Maribor po dolini Drave do Dravograda in Slovenj Gradca in Velenja, dalje proti Kamniku do Ljubljane. Iz Ljubljane bo Štafeta mladosti nadaljevala pot čez Postojno in Koper do mostu v Dragomlju, kjer bodo štafeto prevzeli mladinci iz Hrvatske.

KOMERCIJALNI POPUSTI NA ŽELEZNICI

Zvezni izvršni svet je dovolil skupnosti Jugoslovanskih železnic, da ob predpisanih popustih za potovanje po železnici samoiniciativno uvede še nekatere popuste, za katere ima komercialni interes. Upravni odbor Jugoslovanskih železnic je odobril popuste za nedeljske povratne vozovnice, ki bodo znašali 30% od redne cene, imeteljci mesečnih vozovnic bodo pa imeli 50% popust. Odpravljani so pa popusti za kolektivna potovanja družbenih organizacij, pač pa bodo skupine deset ali več oseb imele 30% popust od redne cene, ne da bi zaradi tega morale biti člani neke družbene organizacije. Potrebno je samo potrdilo o skupnem potovanju.

POTROŠNIŠKI KREDIT ZA PREMAG

Komunalne banke in hranilnice so pričele dajati potrošniške kredite za nakup premoga. Zainteresirani državljani in hišni sveti lahko vložijo prošnje do konca meseca junija. — Po navodilih Narodne banke bodo dovoljevali potrošniški kredit za premog tudi delavcem, uslužbencem, upokojemcem in ostalim, ki že imajo kredit, toda največ do zneska plače, na katero je mogoča administrativna prepoved. Uporabniki bodo odplačevali kredit največ v 10 mesečnih obrokih.

Bralci nam pišejo!

Iz dela Delavske univerze v Trbovljah

Upravni odbor Delavske univerze v Trbovljah je na svoji nedavni seji obravnaval delo univerze v preteklem obdobju, in sicer vso začetno izobraževalno dejavnost od začetka sezone do konca januarja t.l.

Na tem sestanku so ugotovili, da se program DU, sprejet lansko leto, v celoti izvaja in po potrebi prilagaja novim potrebam državljanov in organizacij. V primerjavi z lanskim letom je DU dala v tej sezoni večji poudarek idejnemu in družbeno-ekonomskemu izobraževanju brez zamenjavanja izobraževanja ostalih področij. Omogočeno je, da se državljani in upravitelji sedaj lahko sistematično seznanjajo z najaktualnejšimi problemi s področja

gospodarstva zunanje politične situacije, kulture in ostalih zanimivosti.

Ob tej priložnosti je bila dana pobuda za sestavo programa dela, ki naj ne bi več zajemal dosedanje izobraževalne sezone, marveč koledarsko leto, kar bi pomenilo, da bi delavska univerza lahko v celoti zajela program izobraževanja naših gospodarskih organizacij, ki jih le-te sestavljajo v teh okvirih.

Upravni odbor je na zasedanju nadalje potrdil organizacijsko shemo Delavske univerze, ki bo razen 4 sektorjev (ideološko-politični s profesionalnim kadrom na čelu, družbeno-ekonomski, splošni in strokovni ter poljudno-znanstveni sektor) imela v svojem

okviru tudi »Tribuno mladih«, katera bo sodelovala ob pomoči občinskega komiteja LMS, nadalje tribuno »Dom in gospodinjstvo«, kjer bo sodeloval Center za pospeševanje gospodinjstva v občini s svojimi sodelavci in strokovnjaki.

Poseben poudarek so na sestanku dali potrebi ustanove servisne službe, ki naj bi v okviru DU imela vse potrebne pripomočke za sodobno podajanje snovi na predavanjih, tečajih, seminarjih, šolah ipd. Servis bi po potrebi delal tudi za druge. Da bo pa mogoče ustanoviti tak servis, pričakuje odbor DU ustrezno podporo domačih gospodarskih organizacij in ustanov s tem, da bi uspeli do maksimuma izkoristiti

razpoložljiva sredstva. Ta služba naj bi razpolagala tudi z razmnoževalnim strojem, ki bi omogočil cenejše razmnoževanje skript in konceptov.

Razni predlogi in misli, ki so bile izrečene ob tej priložnosti, bodo vodstvu delavske univerze služili kot koristen napotek za nadaljnje delo.

Radijsko tekmovanje „Poslušaj in povej nam“

Spodrsrlaj Trbovelj

V soboto je bilo spet na vrsti radijsko tekmovanje »Poslušaj in povej nam«. Tokrat sta nastopili ekipi Trbovelj in Tržičani. Tekmovaleci iz obeh mest so uspešno odgovorili na prvih osem vprašanj. Tržičani tudi na deveto vprašanje, Trboveljčanom je pa pri tem vprašanju spodrsnilo; pomankljivo so navedli naslov koncerta, ki ga je igral Ivan Turšič (namesto Koncerto piccolo za fagot in godala so navedli le Koncerto piccolo za fagot).

PROGRAM DELAVSKE UNIVERZE TRBOVLJE

V četrtek, 9. marca 1961 ob 18. uri v klubu Svobode Trbovlje II predavanje Toneta Bantana, kmetijskega referenta ObLO Trbovlje, o temi »PRAKTIČNI NASVETI ZA NAŠE VRTIKARJE«.

V nedeljo 12. marca 1961 ob 11. uri v osnovni šoli na Dobovcu predavanje Toneta Bantana o temi »SODOBNO SADJARSTVO«.

V nedeljo 12. marca 1961 ob 16. uri v osnovni šoli v Čečah predavanje Maksa Cerneta, načelnika za finance ObLO Trbovlje, o temi »AKTUALNI GOSPODARSKO-POLITIČNI PROBLEMI«.

V tem tekmovanju so Tržičani osvojili 17 točk. Trboveljčani pa točko manj. V Tržiču bo zato priredila RTV Ljubljana celovečerni koncert narodne in zabavne glasbe, na katerega so Tržičani kar

po radijskih valovih – povabili štirilansko rudarsko družino. Trboveljčani so pa – prav tako po radijskih valovih – povabili Tržičane na povratni dvojni prihodnje leto.

Novi sveti pri ObLO Trbovlje

Dosedanje delo svetov občinskega ljudskega odbora Trbovlje je pokazalo, da so bili sveti preštevili. Do sedaj so imeli sveti najmanj 13 in največ 17 članov. Delo svetov je bilo večkrat ovirano, ker

se člani svetov niso udeleževali sej in je bilo treba zato večkrat vdrugič sklicevati seje.

Trboveljski občinski ljudski odbor ima zdaj 16 svetov, ki štejejo po 9 članov, razen sveta za industrijo, blagovni promet ter turizem in gostinstvo, ki imajo po 11 članov. Tako bo delo v svetih 150 državljanov.

Trboveljski občinski ljudski odbor je na zadnji seji tudi razrešil in imenoval predsednike in člane svetov pri občinskem ljudskem odboru Trbovlje.

SKUPNO DELO RUDI USPEHE

V četrtek, 2. marca, so na skupni seji tovarniškega komiteja LMS in upravnega odbora sindikalne podružnice v STT obravnavali delo kolektiva. Razpravljali so o proizvodnem planu Strojne tovarne v Trbovljah in o družbenem planu.

Po živahnih razgovorih so na tem sestanku sprejeli ustrezne zaključke, ki bodo podlaga za izvajanje proizvodnega plana v tovarni, ki je letos večji kot lansko leto.

Podrobno so se ob tej priložnosti pogovorili tudi o rekonstrukciji STT in o njenem izvrševanju, katere načrt je pred nedavnim sprejel delavski svet tovarne.

GOSTOVANJE GLASBENE SOLE IZ KRANJA

V soboto, 18. marca, bo v Trbovljah gostovala Glasbena šola iz Kranja. Prireditve bo v dvorani občinskega ljudskega odbora v Trbovljah ob 19. uri.

Na to zanimivo prireditev vjdno vabimo vse prijatelje glasbe.

SODELOVALI SO PRI RAZVITU SINDIKALNE ZASTAVE

Prejšnji teden je imela sindikalna podružnica državnih ustanov ObLO Trbovlje svoj redni letni občni zbor. Ob tej priložnosti so dobili svojo sindikalno zastavo, ki jo je razvil predsednik občine Martin Gosak. Pri slavnosti je sodeloval tudi mešani pevski zbor Svobode Trbovlje II, ki je na uvodu slovesnosti zapel INTERNACIONALO, nato pa še nekaj pesmi.

Po končnem slavnostnem delu se je razvil pristrčen tovariški večer. Se več takih sodelovanj je potrebno, da bomo uresničili načelo, da kulturna društva in gospodarske organizacije ter ustanove tesneje sodelujejo med seboj, in to tudi v takih oblikah kot tokrat.

IMENOVANA KOMISIJA ZA POPIS PREBIVALSTVA

Občinski ljudski odbor v Litiji je imenoval komisijo za popis prebivalstva in inštruktorje.

Za predsednika komisije za popis prebivalstva je bil imenovan Albin Jesenšek, podpredsednik ObLO Litija.

(ma)

Ustanovljen je sklad za finansiranje družbene dejavnosti

V Litiji so pri občinskem ljudskem odboru ustanovili sklad za finansiranje družbene dejavnosti. Sklad je pravna oseba in ga upravlja 9-članski upravni odbor, ki ga imenuje občinski ljudski odbor vsaki dve leti. Določeno je, da se v sklad stekajo prispevki gospodarskih organizacij in zavodov, prostovoljni prispevki in razni drugi dohodki.

Računajo, da bodo letos zbrali v sklad za finansiranje družbene dejavnosti okoli 6,5 milijona dinarjev. 5% rezerve v višini predvidenega proračuna za letošnje leto je zagotovljeno v proračunu občinskega ljudskega odbora. Gospodarske organizacije, zavodi in ustanove bodo pa vplačale v ta sklad 3% od čistega dohodka po odbitku plač.

Na zadnji seji je občinski ljudski odbor v Litiji imenoval že 9-član-

ski upravni odbor sklada za finansiranje družbene dejavnosti, za predsednika pa Jožeta Mandlja, predsednika komisije za družbene organizacije in društva pri občinskem odboru SZDL Litija.

(ma)

OBCNI ZBOR RK

V SMARTNEM

V petek je bil ob 19. uri letni občni zbor Rdečega križa v Smartnem pri Litiji. Govorili so o delu te humane organizacije v preteklem poslovnem letu in napravili načrt za bodoče delo.

Dobro bi bilo, če bi organizacija k delu pritegnila tudi mlajše prebivalce Smartna in tako lahko povečala svojo dejavnost, o kateri vsi premalo vemo.

M. D.

Nova prodajalna konfekcije v Trbovljah

Ustreči potrebam potrošnika

Pretekli teden je Kombinat konfekcije »BORAC« iz Travnika v Trbovljah odprl svojo novo prodajalno, ki ima svoje prostore v stolpnici trboveljske Elektrarne. Nova poslovna valnica ima na zalogi konfekcijo, perilo in obutev.

Kakor so nam povedali, je ta tovarna najmodernejša v tej vrsti, saj ima v svoji proizvodnji nameščene najsoodobnejše stroje. To podjetje je do nedavnega delalo izključno za potrebe naše Armade, sedaj je pa svojo dejavnost razširilo tudi na proizvodnjo izdelkov za široko potrošnjo.

Podjetje »Borac« ima v Jugoslaviji že okoli 50 lastnih prodajal, od katerih jih je šest v Sloveniji, in sicer v Ljubljani, Celju, Mariboru, na Jesenicah in v Kranju ter sedaj še v Trbovljah.

Tovarna ima zaposlenih okrog 1300 delavcev ter se vedno bolj uveljavlja na jugoslovanskem trgu in nudi potrošnikom konkurenčne izdelke po dnevnih cenah. Izdeluje vso moško in delno žensko konfekcijo, razen tega moške čevlje, pri-

pravlja se pa tudi na izdelavo ženske obutev.

Predvsem je treba poudariti izredno nizke cene pri čevljih. Sami izdelki se bodo pa še izboljšali z ureditvijo tržišča v Sloveniji, ko bodo znane zahteve in potrebe potrošnikov.

Trbovlje so s to poslovno do-

bile novo prodajalno, ki je začela s svojim delom v petek, 3. marca, in bo skušala ustreči našim potrošnikom. Vse kaže, da se bo nova poslovna valnica Kombinata konfekcije »Borac« iz Travnika s svojimi izdelki in konkurenčnimi cenami v kraju uveljavila.

-ar-

Trboveljska Mehanika v kooperaciji z Impolom iz Slov. Bistrice

Doslej je tovarna IMPOL iz Slovenske Bistrice uvažala za aluminijasta vrata in okna okrove iz tujine. Uvoženo okrove je bilo iz litega železa. Zato so se v razvojnem oddelku MEHANIKE v Trbovljah odločili in pripravili prototipe okrovja za vrata in okna za različne poslovne prostore. Zraven tega so pa v tem trboveljskem podjetju osvojili tudi izdelavo ključavnic, tečajev in avtomatskih zapiral za aluminijasta vrata.

Z industrijo metalnih polizdelkov IMPOL iz Slovenske Bistrice pa so se domenili, da bodo podpisali pogodbo, da bo MEHANIKA izdelala 3000 kompletov okrovja iz aluminija za okna in vrata, prav tako iz aluminija.

Omeniti je še treba, da so začeli v trboveljski MEHANIKI izdelovati pred dnevi tudi enopolne instalacijske avtomate s termičnim ter elektromagnetnim varovanjem in hišne električne zvonce.

M.

CELOVEČERNI NASTOP »VESELIH RUDARJEV«

Lansko leto so na kulturno-zabavni reviji v Zagorju med ostalimi nastopili tudi »Veseli rudarji« iz Trbovelj. Sedaj deluje ta kulturna skupina že skoro leto dni v okviru Svobode Trbovlje II, ki ji pomaga s tem, da ji je nakupila nekaj novih instrumentov. Člani ekipe »Veseli rudarji« so nastopili že večkrat ob raznih priložnostih, pridno so vadili in sedaj pripravili celovečeren nastop zabavnega glasbenega in pevskega značaja. Za smeh in zabavo bo na tej prireditvi poskrbel znani trboveljski humorist Tone Koren.

Prireditve bo v soboto, 11. marca, v dvorani doma Svobode Trbovlje II s pričetkom ob 19.30. — S tem programom nameravajo »Veseli rudarji« pozneje gostovati tudi v trboveljskem Delavskem domu, nadalje v Svobodi Zasavje, v Zagorju in Hrastniku kakor tudi na Javorniku na Gorenjskem.

NAJSTAREJŠI ZAGORJAN

Te dni je Jože Fabjan iz Zagorja praznoval svoje enaindevdeseto leto še vedno zdrav in čvrst. Ko smo ga vprašali, česa se najbolj spominja iz svojih mladih dni, je dejal, da ne bo nikdar pozabil kako težko je bilo včasih dobiti delo, zaslužek pa je komaj zadostoval za prehrano. Vi, mladi, si v današnjem izobilju tega ne morete predstavljati. Jože ima za sabo sedem let dela v hrastniškem rudniku, trideset let v Krmelju in več let tudi v Trbovljah. Razmeroma zgodaj je bil upokojen zaradi opešanja sluha. Od osmih otrok sta bila dva v partizanih (eden je padel), drugi pa zdaj preživlja svoj zasluženi pokoj.

(JU)

ČLOVEK - ČLOVERU

Vrnite mu, z znojem je zaslužen

Ko se je L. vračal domov, je večkrat segel v notranji žep suknjice, kjer je tičala denarnica. In vsakokrat, ko je ugotovil, da je nekoli rejena denarnica še na starem mestu, je spreletel njegov obraz rabel nasmehek. V mislih je delal načrt, kako bo denar obrnil, da bo več zalegal. Nekaj bo šlo za davek, nekaj za gospodinjne potrebe, saj je bil denar predvsem od njegovih sester in žene, ki so redile prodanega prašiča skoraj leto dni, če ne celo več, nekaj pa bo šlo za najnujnejšo opremo komaj rojenega otročiča.

Spotoma se je ogledal tudi v gostilni v dolini. Človek si mora vendar kdaj pa kdaj »privezati dušo«. Večkrat se je globoko nagnil nad dolino. — Domov bo treba — si je dejal nekoliko okornih misli. Segel je v žep, segel še enkrat, tokrat globlje, segel tretjič, tipal, obračal, a zaman...

Spoznanje, da denarnice nima, ga je v trenutku stregnilo. — Saj ni mogoče — si je dejal. — Denarnica mora biti nekje. Stirideset tisočakov vendar ne more izginiti kar tako.

Ponovno je obrnil vse žepce, denarnice ni našel. Tudi pod mizo je ni bilo, niti pod klopjo. Pogledal je v vežo, na dvorišče, preiskal vsako stopinjo, ki jo je napravil ta večer, a brez uspeha.

Naslednji del poti domov se malo ni bil podoben proemu. Grizlo ga je, da bi jokal. Potem mu je zraslo upanje, da bo denarnico vendar dobil nazaj. Saj ljudje so pošteni in vedo, da je tisočake prigarala žuljava kmečka roka. Razen tega pa je imel v denarnici celo vrsto potrdil in izkaznic. Misli je celo na nagrado, ki jo bo dal poštemu najditelju.

Naslednji dan je minil v nestrpnem pričakovanju. Vsak trenutek je upal, da se bo pojavil med vrati človek in mu sporočil radostno novico o najdeni denarnici. Ni ga bilo tisti dan, tudi ne prihodnji, niti tretji dan in do danes še ne. Dolina je nekaj časa govorila o dogodku, potem pa je utihnila.

L. je že skoraj prenehal upati, da bo dobil denarnico nazaj. Prenehal je misliti, da jo je našel pošten najditelj. Potem je prenehal celo misliti, da je denarnico izgubil. Prišel je sumiti. Na denar bo položoma pozabil, sum bo pa ostal na marsikomu, čeprav ga zasluži samo eden.

P. S.: Če bodo te vrstice vzbudile v »najditelju« človeka in bo tovarišu L. vrnil denar na kakršen koli način, je bil moj namen dosežen.

Da bi se tako zgodilo!

M. V.

Zaslužkarstvo ali kaj?

Tudi v Zasavju so pretekli teden vabili lepaki Litijane in Zagorjane na zabavni Večer popevk, narodnih pesni in humorja v izvedbi solistov RTV Beograd in Sarajevo.

Razumljivo je, da je vladalo med prebivalci obeh mest precejšnje zanimanje za nastop gostov. Tako se je zadnji četrtek zbralo v dvorani na Stavbah precejšnje število Litijanov. Ob napovedani uri pa je prišlo le nekaj nastopajočih. Ko so prireditelji vprašali tiste, ki so bili v Litiji, kje so ostali, so jim odgovorili, da so se morali v Ljubljani verjetno izgubiti »jer je Litija tako mali grad«. No, kljub čakanju preostali del gostov le ni prišel. Razumljivo je, da so bili gledalci v dvorani na Stavbah razočarani in so zatrjevali, da poslej ne bodo kar tako prišli v dvorano na Stavbe.

V Zagorje so v petek gostje prišli. Njihov nastop je pa spremljala vrsta spodrsrlajev, ki vsakakor ne bi smeli biti lastni nastopajočim iz RTV Beograd in Sarajevo. V Zagorju so domačini namreč že videli precej takih ali podobnih nastopov, ki pa so bili gotovo kvalitetnejši!

Zdi se nam, da nekaj ni bilo v redu okrog teh priredb. Sploh si je težko zamisljati, da se zgodi, da ne pride zadosti nastopajočih na prireditve, za katero so zahtevali 50.000 din. Kaže, da je bilo ozadje vsega zgolj zaslužkarstvo! Verjetno bi bilo zanimivo tudi vedeti, če RTV Beograd ve (ali je morda dovolila), da so gostje nastopili pod imenom »solisti RTV Beograd in Sarajevo«. Kazno je, da gostje v Litiji in Zagorju ob Savi niso napravili usluge RTV Beograd in Sarajevo!

(ma)

OD SREDE DO SREDE

REZERVIIRANO ZA ŠPORT

Tedenski športni pregled

Zaključeno tekmovalje v Zaslavski šahovski ligi

Pred dnevi je bilo končano tekmovalje moštvev v Zaslavski šahovski ligi. Kakor smo že poročali, je v zadnjem kolu pripravilo senzacijo moštvo Radeč, ki je premagalo šahiste Rudarja z rezultatom 4,5 : 3,5.

Končni vrstni red: 1. Rudar, Trbovlje 32,5; 2. Radeč 24,5; 3. Svoboda II, Hrastnik 24; 4. Usnjar, Smartno pri Litiji 15,5; 5. Litija 13,5 in Svoboda I, Hrastnik z 10 točkami.

Rudar — 6057 in 6161 kegljev

Kegljaci Rudarja so nastopili v nedeljo na kegljišču v Kranju. Rezultati: Kranjska gora 6135, Domžale 6146, Rudar 6057 in Gradis (Jesenice) 6005 podrtih kegljev.

Na kegljišču na Jesenicah so pa Trboveljčani podrti 6161 kegljev, ostali tekmeči pa: Kranjska gora 6358, Domžale 6269 in Gradis (Jesenice) 6265 kegljev.

Smučarsko tekmovalje trboveljskih pionirjev na Kumu

V nedeljo, 5. marca, je bilo na Kumu eno največjih smučarskih tekmovalj sezona. V veleslalomu in skokih so tekmovali pionirji s področja trboveljske občine.

Tekmovalje je na pobudo pionirskega odbora osnovne šole Dobovec priredila Občinska zveza za telesno vzgojo Trbovlje, organizator tekmovalja pa je bilo smučarsko društvo »Kum« z Dobovca.

Na Kumu se je zbralo nad 50 pionirjev z vseh osnovnih šol trboveljske občine. Udeležba je pokazala, da imajo trboveljska smučarska društva veliko odličnega naraščanja. Pionirjem bo treba le pomagati in jih morda tudi gmotno podpreti.

Tekmovalci so bili razdeljeni v tri skupine. V skupini mlajših mladincev so tekmovali učenci, rojeni 1946. leta. V skupini starejših pionirjev so tekmovali učenci, rojeni leta 1947, 1948 in 1949. Med mlajšimi pionirji so pa nastopili ostali tekmovalci.

Proga za veleslalom je bila dolga

Vecko na kvalifikacijskem turnirju v Sarajevu

Predzadnji nedeljo je dosegel namiznoteniški igralec »Kerničarja« iz Hrastnika, mladinec Vecko, spet pomemben uspeh z osvojitvijo prvega mesta na republiškem turnirju mladincev.

Na kvalifikacijskem turnirju v Sarajevu, kjer bodo določili tretjega igralca za nastop na mednarodnem prvenstvu Francije, bo zvržen drugi naših najboljših namiznoteniških igralcev sodeloval tudi Hrastničan Vecko.

Boksarji trboveljskega Partizana v Ljubljani

Na mednarodni boksarski reviji zadnje sobote in nedelje v dvorani Doma sindikatov v Ljubljani so nastopili tudi tekmovalci Trboveljskega Partizana. V finalnem delu revije so nastopili Zekić, Šanc in Stare, ki pa so borbe izgubili; dvakrat so bili premagani po točkah, Polajnk od Odreda pa je s k. o. premagal Šanca.

I. BRZOTURNIR ZASAVSKEGA ŠAHOVSKEGA ODBORA V HRASTNIKU

Zaslavski šahovski odbor v Hrastniku je sklenil, da se šahisti Zaslavja vsake tri mesece pomerijo v brzoturnirju. Prvi tak turnir je bil 24. p. m. v Hrastniku. Udeležilo se ga je 9 šahistov domače Svobode II., dva šahista tamkajšnje Svobode I., zastopnik radeških šahistov in pa 6 igralcev trboveljskega Rudarja. Na tem turnirju je izredno presenetil Vili Ovnič, pa tudi Peršič, Gosak in Kranjc so dobro igrali.

Končni vrstni red tega tekmovalja je bil tale: Cveto Milenković (Svoboda II., Hrastnik) 16 točk, Minko Jazbec ml. 15,5 točke, Mirko Štribar 14 točk, Vili Ovnič (vsi Rudar Trbovlje) 11 točk, Eric Peršič (Svoboda II., Hrastnik) 10,5 točke, katerim sledi ostali.

(n)

III. ŠAHOVSKO PRVENSTVO ZASAVJA

Ves prejšnji mesec so v Hrastniku potekali ostri boji za prvenstvo Zaslavja. Na žalost se tega tekmovalja niso udeležili šahisti Trbovlje in Litije ter je tako igralo samo deset članov. Zmagal je Cveto Milenković, član Svobode II v Hrastniku, pred klubskim kolegom, mladincem Peršičem. Tretje mesto sta si razdelila Katanič in Kranjc, ki je v zadnjem kolu povsem nepričakovano izgubil s Sadikovićem in s prvega mesta zdrknil na tretje.

Končni vrstni red je bil naslednji: Cveto Milenković 7 točk, Eric Peršič 6,5 točke, Miro Kranjc (Svoboda I., Hrastnik) in Radenko Katanič (Svoboda II., Hrastnik) po 6 točk, Viktor Sušin (Svoboda Radeč) 4,5 točke, Rafi Maurer (Svoboda II., Hrastnik) in Vili Kušar (Svoboda I., Hrastnik) po 3,5 točk, Miro Razpotnik in Lazar Gojič po 3 točke ter Hasan Sadiković (vsi Svoboda II., Hrastnik) po 2 točki.

Vsi udeleženci so dobili Bilten ZSSR : FLRJ v Kijevu, prvi štirje pa denarne nagrade.

(n)

NOVI KOŠARKARSKI KOLEKTIVI V ZASAVJU

Pred leti so bila v Zaslavju samo tri košarkarska moštva, in to Rudar (Trbovlje), Proletarec (Zagorje) in Litija. Košarko so sicer igrali še v Hrastniku, a je njena gojitve kmalu zamrla.

Ze lani se je pa stanje precej izboljšalo. Zdaj obstajata že dve novi košarkarski vrsti, in sicer v Smartnu pri Litiji ter v Kisovcu pri Zagorju. Slednja vrsta se bo letos že vključila v tekmovalje.

Ustanovljajo se pa tudi že nove ekipe, tako v Hrastniku, Radečah, Brežicah itd., kar da upati, da bo mogoče že v doglednem času organizirati tudi Zaslavsko ligo v košarki (podobno, kakor imajo že svojo ligo rokometišči Zaslavci). Za to ima precej zaslug tudi Komisija za košarko pri Okrajni zvezi za telesno vzgojo v Ljubljani, ki bo pošiljala letos v pomoč novoustanovljenim vrstam inštruktorje in trenerje.

Vse kaže, da bo prodrla košarka v vsa mesta in kraje Zagorja in se bo tako še bolj povečalo zanimanje mladine in ostalih za to lepo igro.

T. L.

Obveščevalec

RADIO

SOBOTA, 11. marca

11.30 Pionirski tednik; 12.00 Benški fantje p. v. Antona Birtiča nam bodo zaigrali nekaj skladb s svojega programa; 12.25 Zabaven opoldanski spored; 14.20 Sport in športniki; 15.40 S knjižnega trga; 16.40 Poje Ljubljanski komorni zbor p. v. Milka Skoberneta; 17.45 Cetrt ure z ansamblom Jožeta Kampača; 20.00 Domača mešanica za sobotni večer; 21.00 Za prijeten konec tedna; 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 12. marca

8.00 Mladinska radijska igra — Aleksander Marodić: Tatinska kavka pionirja Slavka; 9.45 Zbori in samospevi Danila Bučarja; 10.45 Spoznavajmo svet in domovino; 13.30 Za našo vas; 13.45 Koncert pri vas doma; 16.00 Humoreska tega tedna — Jippenška Iku; Kar lepo peš!; 16.40 Peli so jih mati moja...; 17.00 Majhna prodajalna plošč; 18.40 Ljubiteljem domačih glasbe; 20.05 Izberite melodijo tedna!

MALI OGLAS

Prodajam skoraj novo kuhinjsko pohištvo za 25.000 din iz Zagorja. Naslov v upravi Zaslavskega tednika.

KINO

Kino »Delavski dom« v Trbovljah: 9. marca sovjetski film »Tudi otroci...«, 10.—13. marca ameriški barvni cin. film »Priatelj Joe«; 14.—16. marca ital. film »Poslednja kočija«; 17.—20. marca amer. barvni cin. film »Ob 3.10 za Jumo«.

Kino »Svoboda — Trbovlje II«: 10.—13. marca angleški cin. film »Ključ«; 14.—16. marca ameriški barvni film »Linija za Tuscon«; 12. marca matineja ameriškega barvnega cin. filma »Belo pero«; 17.—20. marca ameriški barv. film »Pustolovščina Toma Brovna«; 21.—23. marca ameriški cin. film »Zbogom orožje«.

Kino »Svoboda — Zaslavje« v Trbovljah: 10.—13. marca franc. barv. ni film »Zvonar cerkve Notre Dame«; 17.—20. marca ameriški barv. film »Bagdadski sirena«.

Kino »Svoboda II« v Hrastniku: 9. marca angleški film »Pot v visoko družbo«; 10. marca ameriški film »Ljubezen popoldne«; 11.—13. marca ameriški barvni cin. film »Zakon prerije«; 14. marca sovjetski film »Foma Gardijev«; 15.—16. marca češki film »Zadnji povratek«.

GIBANJE PROBUVALSTVA

ROJSTVA

TRBOVLJE: Danica Šlegel, Trbovlje — sina; Cecilija Gabrovec, Trbovlje — sina; Miroslava Oprešnik, Trbovlje — sina; Ivana Rozina, Zagorje — sina; Jožefa Zibert, Trbovlje — sina; Ema Sarlah, Trbovlje — sina; Ljudmila Javnikar, Trbovlje — sina; Alojzija Kavček, Zagorje — sina; Marija Planinc, Obrežje — hčerko; Ida Čop, Trbovlje — hčerko; Ljudmila Smolar, Trbovlje — hčerko; Stefanija Hribar, Marija Reka — sina; Marija Babič, Trbovlje, Ostrenk — hčerko; Anica Hauptman, Trbovlje — sina; Albin Anžlovar, Marno — hčerko; Otolina Zorenč, Hrastnik — sina; Fiderika Mačkovek, Hrastnik — sina; Marija Rems, Zagorje — sina; Joža Laneger, Hrastnik — sina; Leopolda Škrabar, Trbovlje — dve deklici; Ivana Pavlovič, Zagorje — hčerko; Franciška Jerman, Zagorje — hčerko; Marija Hren, Trbovlje — sina; Nada Stošički, Trbovlje — sina.

BREŽICE: Antonija Vogrin, Brežice — hčerko; Jožica Dobrišek, Videm-Krško — hčerko; Terezija — Cvetka Cerjak, Brežina 11 — sina; Ivanka Dvorjak, Brežina 56 — sina; Marija Pajnikher, Maribor — hčerko; Marija Radej, Dol. Leskovec 55 — hčerko; Ivanka Hotko, Artiče 41 — hčerko; Marija Močivnik, Log 59 — hčerko; Jožefa Mlakar, Hudobrezje 19 — sina; Antonija Premelj, Stara vas 2 — hčerko.

POROKE

TRBOVLJE: Porok ni bilo.

BREŽICE: Franc Meke, zidarski pomočnik iz Gorenje vasi in Terezija Fišter, gospodinska pomočnica iz Brežic; Maks Zorko, laborant iz Brežic in Ana Novak, oseb. upokoj. iz Brežic.

ZAGORJE: Anton Strojman, rud. nadzornik, Zagorje — Prešernova 36, in Ida Tomažič, nameščenka,

Zagorje — Polje 8; Ignac Brvar, rudar, Kisovec 95 in Alojzija Zore, gosp. pom., Tirna 24; Ivan Zubak, rudar, Zagorje — Kidričeva 31 in Marija Vidič, delavka, Zagorje — Kidričeva 31.

SMRTI

TRBOVLJE: Jožef Škof, Trbovlje, star 53 let; Franc Glavan, Trbovlje, star 59 let; Ivan Hočevar, Trbovlje, star 70 let; Franc Zagrajšnik, Trbovlje, star 48 let; Ivana Bostič, roj. Hlacc, Trbovlje, stara 79 let; Pavla Kraner, roj. Stih, Trbovlje, stara 81 let; Justina Glas, rojena Šmid, Trbovlje, stara 51 let; Igor Smuk, Završe, star 2 meseca; Martin Lupše, Trbovlje, star 70 let; Frančiška Slatner, roj. Močnik, Trbovlje, stara 86 let; Marija Anželj, roj. Zupan, Trbovlje, stara 69 let.

BREŽICE: Franc Bogovič, Zagreb, star 60 let; Barbara Galič, Ribnica 3, stara 66 let; Alojz Urek, Dobova 10, star 43 let; Franc Iljaž, Šentlenart 112, star 64 let.

ZAGORJE: Marija Jerin, rojena Kokalj, Kisovec 14, stara 40 let; Jožefa Vresk, Suhadol 10, stara 51 let.

RAZPIS ZA MESTO NOVINARJA

Izdajateljski svet Zaslavskega tednika, glasila SZDL, občin Litija, Zagorje, Hrastnik in Trbovlje

razpisuje mesto novinarja pri listu »Zaslavski tednik«.

Plača po uredbi. — Ponudbe sprejema Izdajateljski svet ZT, Trbovlje, Trg revolucije 11, do dne 20. marca 1961.

Občinski Svet Svobod in prosvetnih društev Trbovlje sporeča,

da ima dne 11. marca 1961 ob 19. uri v gledališki dvorani Delavskega doma v Trbovljah srednješolska mladina iz Trbovlje in iz Murske Sobote javni nastop

»Pokaži, kaj znaš«

Program je kvaliteten, zato pohitite z nakupom vstopnic, ki jih dobite od 9. marca 1961 dalje pri blagajni Delavskega doma.

RAZPIS

Komisija za razpis mesta direktorja pri občinskem ljudskem odboru Trbovlje

razpisuje

mesto upravnika gospodarske organizacije »Slikarstvo in pleskarstvo«, Trbovlje

Pogoji: mojstrski izpit iz slikarstva in pleskarstva in najmanj 5-letna praksa na vodilnem delovnem mestu. Z 250 din kolikovane prošnje je vložiti v teku 10 dni po objavi tega razpisa v »Zaslavskem tedniku« pri Komisiji za razpis mesta direktorja pri občinskem ljudskem odboru, Trbovlje.

OBVESTILO

Avto-moto društvo Trbovlje bo priredilo amaterski tečaj za motorna vozila A in B kategorije.

Priglasitve sprejema v društveni pisarni AMD Trbovlje med uradnimi urami.

Priglasite se takoj, ker je število tečajnikov zaradi prostora omejeno.

AMD Trbovlje

ZAHVALA

Ob smrti naše mame, stare mame in tašče

PAVLE KRANER, gostilničarke s Kleka,

izrekamo vsem prijateljem in znancem, zlasti pa sosedom, ki ste ji v najtežjih urah stali ob strani, jo spremlili na njeni zadnji poti in ji poklonili toliko cvetja in vencev, najsrečnejšo zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni dr. Komoroskyju, godbi na pihala Svoboda-Center, pevcem »Zarja« in PGD Klek.

Trbovlje, Hrastnik, dne 6. marca 1961

Zaljubljeni družini: Kraner in Rajšek

MARK TWAIN • DOGODIVSCINE TOMA SAWYERA

Tomišče zaklad

Ilustracije: Milan Batista

Priredil: Ivan Abram

53. — Tisto jutro po pogrebu je Tom odšel na samotni kraj, da bi se z njim pogovoril o važnih zadevah. Huckle sta stari Valijan in Douglasova vdova povedala vsa Tomovo zgodbo. Huckle je prav tako povedal Tomu svojo dogodivščino, kako je zasledoval tolovaja in kako so šli stari Valijan in njegova sinova nad nju. — Huckle je že obupal nad tem, da bi kdaj našla zaklad. Tom je pa odločno dejal: »Huckle, zaklad je v famli! Huckle oči se se tedaj zasvetile

54. — Ni mogel verjeti Tomovim besedam. Ta pa je kar nadaljeval: »Ali pojdeš z menoj in mi pomagaš spraviti zaklad na svetlo?« — »Seveda bom, če je na takem kraju, da bova našla pot in se ne bova izgubila!« — »Huckle, to lahko storiva brez najmanjše nevarnosti!« — »Imenito! Toda kaj misliš z denarjem?« — »Umolknila sta, kajti nista bila še čisto gotova, da ga bo sta sploh našla. »Kar pojdiva, Tom!« je dejal Huckle

55. Malo čez opoldne sta si dečka sposedila čoln in se takoj odpravila na pot. S seboj sta imela nekaj kruha in mesa, svoji pipi, nekaj malih vreč in nekaj klobčičev vrvice od zmaja. Tom je veslal in ko sta bila še kak kilometer oddaljena od jame, je dejal: »Kot vidiš, je vsa obala na videz enaka. Toda, Huckle, ali vidiš tisto belino, kjer se je nekoč najbrž udrla zemlja? Vidiš, to je moje znamenje!« — In zavila sta k bregu

56. — Tom je ponosno zavil v gosto grmovje in rekel: »Poglej! Ali ni to najbolj skrita luknja v naši deželi? Toda molčaj! moraj! Spustila se bova vanjo in poiškala zaklad!« — Govorila sta samo šepetaje, kajti tišina in tema v jami ju je težila. Prodirala sta, dokler nista v drugem rovu našla Tomove razpoke. Sveče so pokazale, da tam ni bilo prepada, ampak samo sterna ilovnata stena. Tom je šepnil Huckle: »Poglej, kolikor morci daleč okoli voga! Ali vidiš tam na oni veliki skali

ZANIMIVOSTI - FILM - ROMAN

Identifikacija novorojenčkov

Marsikakšna družinska tragedija je že nastala, ker so materi v porodnišnici zamenjali otroka. Kljub vsem sodobnim načinom identifikacije se to še vedno dogaja. V zagrebški porodnišnici pa so prišli na zanimivo zamisel: vsakemu novorojenčku takoj po rojstvu odnesejo njegovo stopalo. Na ta način so lahko pred nedavnim odkrili tudi zločin mlade matere, ki je zavrnila svojega otroka. Odnosila ga je na podstrežje neke hiše v središču mesta, kjer je otrok izhiral in umrl. Zločin so odkrili v slabih 24 urah. Pričakujejo, da bodo takšen način identifikacije novorojenčkov osvojile tudi druge porodnišnice.

ZDRAVLJENJE S ČISTIM ZRAKOM

Bolnike, ki imajo bronhitis, astmo ali kako drugo bolezen dihalnih organov, bodo poskusno zdravili v mančesterski bolnišnici s popolnoma čistim zrakom, ki ga bo preskrbovala posebna naprava. Dr. Luxton poudarja, da bo poskus zelo zanimiv, zlasti zato, ker je Manchester mesto z industrijsko zelo zastrupljenim zrakom. Gre za to, ali se bolniki z bronhitisom bolje zdravijo v popolnoma čistem zraku, in kaj bo z ljudmi, ki jih bodo spet pustili v zasmrjeni, oziroma zastrupljeni mestni zrak.

Ponarejevalec s smislom za šalo

Kleopatra je pisala francosko pismo?

V Franciji je prišla na dan najbolj falsifikatorska afera, ki je spravljala ljudi po vsem svetu v buren smeh. Tokrat ni šlo za ponarejevanje umetnin, slik ali kipov. Niti ni vprašanje ponarejanja denarja, redkih znamk, osebnih papirjev, diplom ali podobnega. Navsezadnje ne gre niti za pravo ponarejanje, kajti če nekdo ponareja, mora neke obstajati original.

INOZEMSKA VOZILA ZA JUGOSLOVANSKA TRANSPORTNA PODJETJA

Jugoslovanska transportna podjetja bodo v letošnjem letu dobila številna vozila inozemske proizvodnje. Na osnovi sporazuma iz leta 1956 bodo iz Madžarske uvozili 77 tovornih vozil z nosilnostjo po 4,5 tone in z napravami za avtomatično iztovarjanje blaga ter 15 traktorjev in remorjev iste nosilnosti. Predviden je tudi uvoz 200 kamionov znamke »Chapel« nosilnosti 4,5 tone. Nadalje bodo jugoslovanska podjetja dobila približno 100 tovornih avtomobilov »Skoda« z jakostjo 160 HP in z nosilnostjo 8,5 tone, v pripravi pa je dogovor za uvoz 300 tovornih vrst »Saurer« z nosilnostjo 7,3 t.

Da najprej predstavimo ponarejevalca. To je preprost sodniški pisar Virin Likas. Možakar ima izreden smisel za rokopise. Ni bilo podpisa, ki bi ga Virin Likas ne ponaredil. Ta svoj talent sicer sodni uslužbenec ni izrabljal v uradne svrhe, da bi na primer ponarejal podpise na uradne listine.

Lotil se je drugačnega posla. V Franciji se je začela prava era odkritih rokopisov, zasebnih in ljubezenskih pisem raznih uglednih zgodovinskih osebnosti. Ta pisma so se, kljub redkosti, mogla kupiti za razmeroma nizko ceno. Krožila so pisma Moliera, Shakespeara, Napoleona, Ludvika XIV., Robespiera in drugih. Med kupci so bile veličine iz aristokratskih krogov in kar je še bolj čudno, učenjaških krogov. Ko pa so naposled odkrili, da Napoleonovo pismo, ki ga je hranila državna knjižnica, ni nič drugega kot Virin Likasova falsifikacija, so se na sodišču oglasili še drugi. Med temi univerzitetnimi profesorji z ljubezenskimi pismi zadnje egipčanske kraljice Kleopatre, naslovljenimi na Cezarja in Antonia. Ves svet se je do solz nasmajal. V času Kleopatre še o pristni francosčini ni bilo niti sledu.

Mladi Danilo Bantan iz Zagerja pod planiško velikanko

IZ MAKEDONIJE ZA URUGVAJ

Skopsko podjetje »Avtomakedonija« je te dni prodalo neki trdki v Urugvaj 400 avtomobilov »Zastava 600« za 350.000 dolarjev. Urugvajska firma je sporočila, da bo kupila v Jugoslaviji še druge avtomobile. »Avtomakedonija« je prodala tudi 20 velikih avtobusov v Turčijo. Izdelala jih je tovarna v Priboju.

Znanost in tehnika

NOVI TELEVIZORJI

V Leningradu je neka tovarna začela s serijsko proizvodnjo televizorjev vrste »Volga«. Novi televizor lahko istočasno sprejema oddaje preko 12 kanalov, reguliranje slike in zvoka pa je avtomatično.

NAPRAVA ZA ZAUPNE RAZGOVORE

Strokovnjaki nekega podjetja v ameriškem mestu Minneapolis so izdelali aparat, ki izgovorjene besede spreminja v infrardeče žarke in jih nato oddaja. Ročni model takega aparata oddaja žarke na razdaljo skoraj 6 km, radius večjega aparata pa je okrog 35 km. Menijo, da bo ročni aparat služil predvsem za vojsko in policijo. Seveda bo lahko oddajane znake sprejemal in razumel samo tisti, ki bo imel za to ustrezno pripravo.

RADIOIZOTOPI V TEKSTILNI INDUSTRIJI

Vzrasth so nadzirali pravilnost tkanja s očesom, ko se je na histrost strojev povečala, je delo preveč foto celica. Ker pa ima tudi fotoelektrična naprava določene pomanjkljivosti, so iskali boljše rešitve. Pred nedavnim so v Angliji izdelali in uspešno preizkusili aparat, katerega »srce« je majhna količina izotopa, ki izžareva žarke beta. Brž

Lotil se je drugačnega posla

V Franciji se je začela prava era odkritih rokopisov, zasebnih in ljubezenskih pisem raznih uglednih zgodovinskih osebnosti. Ta pisma so se, kljub redkosti, mogla kupiti za razmeroma nizko ceno. Krožila so pisma Moliera, Shakespeara, Napoleona, Ludvika XIV., Robespiera in drugih. Med kupci so bile veličine iz aristokratskih krogov in kar je še bolj čudno, učenjaških krogov. Ko pa so naposled odkrili, da Napoleonovo pismo, ki ga je hranila državna knjižnica, ni nič drugega kot Virin Likasova falsifikacija, so se na sodišču oglasili še drugi. Med temi univerzitetnimi profesorji z ljubezenskimi pismi zadnje egipčanske kraljice Kleopatre, naslovljenimi na Cezarja in Antonia. Ves svet se je do solz nasmajal. V času Kleopatre še o pristni francosčini ni bilo niti sledu.

S filmskega sveta

VUKOTIČEV »PICCOLO« MED NAJBOLJŠIMI

Društvo za filmsko in televizijsko umetnost v Londonu je objavilo najboljši film in igralce, ki so jih gledalci videli na britanskih filmskih platnih in televizijskih zaslonih. V kategoriji risanih filmov so proglasili za najboljši ameriški film »The Interview« Ernesta Pintoffa, jugoslovanski film »Piccolo« Dušana Vukotiča in kanadski film »Universe«.

»X-25« PRODAN V 30 DEŽEL

Ljubljansko podjetje »Triglav-film« je prodalo prvi domači slovenski vohunski film »X-25« v 30 držav. Med drugimi so odkupile ta film Poljska, Francija, Tunis, Maroko, Mavretanija, Belgija, Nizozemska, Švedska, Finska, ZAR, Etiopija in Izrael.

VEČER JUGOSLOVANSKIH RISANK V TURINU

»Zagreb-film« je te dni dobil povabilo »Priatelj kratkega filma« iz Turina, naj jim omogoči organizacijo filmskega večera, posvečenega jugoslovanskemu risanemu filmu. To turistično društvo redno prireja pregledne posameznih nacionalnih programov in je doslej že prikazalo českoslovaške risanke, kratke filme s Kube, pregled ustvarja-

nja Normana McLarena, najnovejše poljske filme itd.

BABIC IN POGAČIČ

»Zagreb-film« je tik pred zaključkom pogajanj z režiserjema Jožetom Babicem in Vladimirom Pogačičem za snemanje dveh novih filmov. Po vseh znakih sodeč bosta oba najvidnejša jugoslovanska režiserja začela z delom še letošnje leto. Tema filmov bo aktualna.

»VIKINGI IN KURDI«

Aprila in maja bodo snemali v bližini Poreča in Pirana italijanski film »Vikingi in Kurdi«. Producent filma je Bamar Cinematografija iz Rima. Filmservis pa bo nudil snemalcem svoje usluge.

20 LET REVOLUCIJE

Nepozabni Lojze Hohkraut

Ob 20-letnici revolucije se spominjamo s spoštovanjem in ljubeznijo tudi naših najboljših borcev v Zasavju, ki so dali svoje življenje za našo svobodo. Tak prvoborec je bil naš nepozabni LOJZE HOHKRAUT, ki je lahko vsem komunistom in aktivistom naših revirjev svetel vzgled. Lojze Hohkraut sodi med začetne borce za svobodo slovenskega delovnega ljudstva. Njegovo ime je neločljivo povezano z borbo revirskega proletariata za njegovo pravico.

Lojze Hohkraut je kot sin rudarja že v svojih mladih letih okusil vso grenkobo izkoriščanega delavskega razreda. V družini je bilo šest otrok. Komaj 12 let star je šel služiti za pastirja, da si sam zasluži kruh. Gospodar, pri katerem je služil, mu je dajal samo hrano in obleko. Delal je pod najtežimi pogoji. Ko je bil star 16 let, se je šel učiti za kovača. V Komunistično partijo je vstopil v revirju med prvimi. Po prvi svetovni vojni je delal pri ustanovitvi KPJ z Mihom Marinkom, Lidijo Sentjurčev, s pokojnim Salomonom in Tončkom Čečevom ter drugimi. Leta 1930 je bil sekretar SKOJ. V času največje gospodarske krize je odšel tudi on z ostalimi iskat kruha v tujino. Sodeloval je uspešno pri vseh stavkah. Leta 1934 je zapustil revirje in odšel v Rusijo. Vrnil se je leta 1935 in aktivno sodeloval v nadaljnji borbi delovnega razreda. Na zgodovinskem ustanovnem kongresu KPJ na Čebinah nad Trbovljami je zastopal revirje kot delegat. Lojze Hohkraut je bil večkrat preganjan in zaprt. Leta 1940 je bil ponovno v ječi in interniran v Bilečah. Leta 1941 je bil med prvimi uporniki proti okupatorju.

Pod Zasavsko goro so ustanovili prvi revirski bataljon, ki se je uspešno bori proti okupatorju. Kot drugod po Sloveniji, so tudi tukaj imeli svoje prste omes razni izdajalci in Lojze Hohkraut je padel na Cvetežu pod Zasavsko goro. S svojimi tovariši je imel dogovorjen sestanek za neko akcijo in izvršitev nadaljnjih nalog, toda bil je izdan. Iz cerkve ga je zadel rafal v levo nogo. S težavo se je zavelel na bližnjo njivo, toda izdala ga je sled, da so ga sovražniki našli. V zadnjem trenutku je Lojze Hohkraut zažgal vse svoje papirje in se sam ustrelil v glavo.

Padel je častno. Fašisti niso našli pri njem ničesar, kar bi jim moglo koristiti. Dobili so samo mrtvega heroja, ki je storil častno smrt za svojo domovino.

Ina Rittler

NJENA USODA

Gospa se je nasmešnila svojemu sinu. »Si zelo žalosten, Rüdiger?« ga je tiho vprašala in z očmi pokazala na pismo, ki je ležalo na mizi.

Mladi mož je skomignil z rameni. »Seveda ne bi mogel trditi, da se te razlazuje veselje, ki na drugi strani je pa spet res, da gre za zemljo, ki je nihče ne obdelava. Mogoče bo zemlja prinesla srečo drugim ljudem in jim dala nov dom.«

Gospa Felicita je začutila, da so se ji orosile oči. »Ponosna sem nate,« mu je rekla nekam sramežljivo in odšla iz sobe, preden je mogel njen sin še kaj reči.

Tiho, vase zaprto, je mladi mož pogledal za materjo. Bil je eden izmed tistih ljudi, ki ne razdejavajo svojih čustev drugim, toda tokrat mu je bilo pri sreči, kot da ga je nekdo odlikoval s kakšnim redom. Očeta je spoštoval in občudoval – svojo mater je pa ljubil.

Polkovniku ni prišlo na um, da bi tempo svoje dirke ublažil, ko je s konji prispel do ozke, večkrat zavite vabe ceste. Ko je vozil, je edino s pokanjem svojega blešča svari srečujoče ljudi.

Vsi so vedeli, kaj pomeni to žvižganje biča. – Ljudje so le hoteli, da svoje otroke naženejo s ceste, sami so se pa pred njim umikali v svoje hiše.

Ze je bil s svojim vozom izven vasi, kajli domačija občinskega predstojnika je stala nekaj sto metrov dalje, prav tam, kjer se je cesta nadaljevala v ravni črti proti severu.

Zemlja, ki je ležala na desni strani ceste, je bila njegova. Bil je to pust, neobdelan svet z močvirnimi travniki, nizkim grmovjem in okrnulimi vrbam.

Polkovnik ni nikdar mislil na to, da bi ta svet

obdelal in ga napravil rodovitnega. »Nikjer ni tako lepega lova na divje gosi kot tukaj,« je ob neki priliki ošabno dejal občinskemu predstojniku, ko ga je ta opozoril, da je zemlje škoda. »Ni mi treba, da bi vsak kvadratni meter obdelal, tudi brez tega lahko shajam.«

Bil je to ravninski svet, v ozadju se je pa začel gozd, ki je bil tudi njegov. Polkovnik je s stisnjenimi očmi gledal po tej zemlji, kajti na svoje posestvo je bil ponosen.

»Hm,« je zamomljal. Tam pred gozdom so stali tuji vozovi. Videl je, kako se je dim vzdigoval proti nebu, zdelo se mu je celo, da lahko razločuje ljudi, ki so tekali med odprtimi vozovi sem in tja.

Na njegovem svetu, ne da bi ga kdo prej vprašal! Bil je prav take volje, da pove tem potepuhom svoje mnenje.

Gozd se je naglo približeval. Polkovnik je zaobrnil vprežnega konja z ostro kretinjo, da je voz zavil na ozko, izvoženo poljsko pot. Globoke zarezke koles vozov so bile še tamkaj, kjer že vrsto let ni vozil noben voznik po njegovem naročilu.

»Prokleta sodrga!« je rekel sam pri sebi. Sedem ali osem voz se je stalo tamkaj, konji, nekaj goved in volov, da celo nekaj kokoši je tekalo po zagratenem pašniku.

Se preden se je njegov voz ustavil, je Adrian Hülsen skočil z njega in nekako okorno odkorakal proti tujcem, ki so, ko se jim je približal, obrnili svoje glave proti njemu in ga nekam plašno gledali.

Polkovnik je že odprl usta, da bi začel robantiti nad tujimi ljudmi, ko mu je prišel nasproti občinski predstojnik Maks Steffen in se mu široko režal v obraz.

Kmet je bil dobrodušen človek, zajetne postave. Ker je bil majhen, ga je narava zato odškodovala s precejšnjo obilnostjo života. Njegove oči so v obrazu, okroglem kakor luna, veselo mežikale.

»Kakšna čast, da ste nas obiskali, gospod baron,« ga je pozdravil in se mu pretirano globoko priklonil.

Adrian je še enkrat zajel sapo. Imel je namreč razvit čut za ironijo in Maks Steffen ga je tokrat s svojo karikirano ponižnostjo zadel na najbolj ljubejšem mestu.

»Kaj to pomeni? Proč s temi ljudmi, tu je moj svet, kjer nimajo ničesar iskati. Poslal bom po polico!«

Steffen se je pričel prisiljeno smejati. »Ni potrebno, gospod polkovnik, ta je že tu.« S svojim debelim kazalcem je pokazal na svoje prsi.

Adrian je z roko potegnil po čelu, kajti le s težavo se je še krotil. »Steffen, kakšni ljudje so to? Poskrbite, da izginejo od tod!«

Tedaj se je neko dekle izločilo iz grude slabo oblečenih ljudi in pristopilo bliže. Na sebi je nosila neki stari vojaški plašč, ki sta mu vreme in veter vzela že vso barvo. Bil je zanjo prevelik in ji je segal skoro do tal.

»Nismo vedeli, kje naj se ustavimo s svojo revščino,« je rekla.

Adrian je nevoljno obrnil glavo proti njej. »Kdo ste in kaj hočete?« se je ostro zadel nad dekleto. »Prihajamo z... vzhoda... Gospod Steffen nam je rekel, da smemo ostati tukaj. Vlada nam bo dodelila zemljo...«

Obraz moža je postal ob teh besedah strašno rdeč in roke so se mu začele tresi od razburjenja. »Roparji siel!« je zarjul. »Da, roparji! To je moja zemlja, razumete? Moja je! Glejte, da izginejo od tod, ne maram vas več videti tukaj. Takoj se porinite!«

Obraz Maksa Steffena je tedaj postal resen. »Zal mi je, gospod baron, molite se. Ti ljudje nimajo nikjer svojega doma in neke morajo ostati. Sam sem govoril o stvari z okrajnim načelnikom. Odredil je, da smoje ljudje za zdaj ostati pri nas. Razlastitveni pismoček je v teku in mislim, da boste že v nekaj dneh prejeli obvestilo, da...«

Hülsenov obraz je postal tedaj tak, kot da ga bo zdaj zdaj zadela kap. Svoj bič je držal v obeh rokah in ga tako močno upognil, da se je zlomil.

Z odsojnimi, praznimi očmi je mož pogledal na oba dela zlomljenega biča.

»Tako,« je dejal z mirnostjo, ki se ni skladala z njegovim temperamentom. »Tako torej stoji tukaj te stvari, da nimam več kaj reči, da sem v lastni deželi, na svojem svetu postal človek brez pravic. No, imenitna vlada ste, to moram že reči!«

Vzdignil je glavo in pogledal dekle, ki je nekaj metrov od njega stala vzravnan. »Torci tukaj hočejo ostati, se pri nas enostavno vgnezditi? Roparji ste, roparji!«

Vrgel je zlomljen bič ob tla, se obrnil in s težkimi koraki odšel.

Okorno se je povzpela na kozla svojega voza, odvil zavore in se mnogo počasneje odpravil, kot je pričel semkaj.

Konja sta šla sedaj v trahu in glavo stresala gor in dol. Videti je bilo, da jima manjka trde, čvrste roke gospodarja.

Polkovnik je grdo gledal na konja. Ze živali smejo zdaj počenjati, kar hočejo. Če bi le še imel svoj bič, tedaj bi vama že pokazal! si je mislil.

Toda njegov bič je ostal zlomljen pri tistih vozeh in Maks Steffen ga je pohodil v mehki zemlji, preden je stopil k tistem dekletu, pred katerim se je ustavil.

»Njegov svet je to, gospodična Tennkitten. Ni hotel dati zemlje, toda prisilili smo ga. Tudi svet je to, vendar še kar uporaben, samo prav je treba z njim ravnati.«

»Sovražni nrs,« je rekel dekle tujci, skoraj obupano. »Saj zemlje vendar ne potrebujete, gospod Steffen. Zakaj nas sovražijo?«

»On sovraži vsakogar, gospodična. Ni človek, kot smo mi. Živi v dvajsetem stoletju, spada pa v sedemdesetega. Baron Hülsen pozablja, da je doba fevdalizma minila.«

»In to naj počtane naša domovina?« je mislilo dekle ter pogledalo na neprijeten svet. »S sovraživostjo so nas sprejeli. Toda nič ne pomagajo, nobene izbire nimamo, neke moramo končno ostati.«

»Se kaj potrebujete, gospodična Tennkitten?« je vprašal občinski predstojnik prijazno.

Dekle je hvaležno odikmalo. »Pomagali si bomo, dokler... ne bomo imeli v rokah uradne odločbe. Potem bomo začeli delati...«

»Hrabro dekle,« si je mislil Steffen z občudovanjem. Mlada je še in vendar jo vsi ubogajo. Celotni stari hlapi se obračajo nanjo in jo vprašujejo o vsem za svet.

(Dalje prihodnje)